

«Κι έπειδή συλλογίστηκεν...»

Σάββατο, 30 Ιουλίου 2005

Μαντείες, μαγείες, ωροσκόπια!... Σε τίποτα απ' όλ' αυτά δεν πιστεύει η Όλγα — χιλιάδες φορές τής έχει εξηγήσει ο πατέρας της, με ατράνταχτα επιχειρήματα, ότι πρόκειται για σκοταδιστικές αντιλήψεις στην καλύτερη περίπτωση και για εμπαιγμό των αφελών στη χειρότερη. Φυσικά και δεν τα πιστεύει λοιπόν. Ρίχνει βέβαια πού και πού καμιά ματιά στις στήλες «Τ' άστρα προβλέπουν», όταν τις βρίσκει εδώ κι εκεί σ' εφημερίδες και περιοδικά, έτσι, από περιέργεια. Και σ' ένα λεπτό έχει ξεχάσει όλα εκείνα τα «ήξεις αφήξεις» που διάβασε. Άσε που τις περισσότερες φορές «προφητεύουν» ακριβώς το αντίθετο απ' ό,τι τελικά της συμβαίνει.

Όπως τώρα, που τρέχει το πούλμαν με ταχύτητα ιδανική για ν' αποκοιμηθείς, η Όλγα έχει αρχίσει να βαριέται και μάλλον μετανιώνει που δέχτηκε να πάει με τον πατέρα της σε τούτη την εκδρομή. Για να διώξει κάπως την πλήξη της, πήρε πριν από λίγο την εφημερίδα από τα χέρια του, μήπως και βρει τίποτα ενδιαφέρον να διαβάσει, να περάσει η ώρα — ξεχάσε να βάλει στην τσάντα της κανένα βιβλίο, να πάρει η ευχή, πάνω στη φούρια του ταξιδιού! Έριξε λοιπόν μια ματιά στα νέα, έπειτα στα κοινωνικά, στα καλλιτεχνικά... Και, τέλος, έπεσε το μάτι της στα ζώδια:

Ταύρος: *Αν σας τλαιπωρεί κάποια αισθηματική απογοήτευση, το καλύτερο φάρμακο είναι ένα ταξίδι. Αλλά κι αν όχι, πάλι ένα ταξιδάκι θα σας ωφελήσει.*

Για φαντάσου πρόβλεψη! Τι «βαθυστόχαστες» κοινοτοπίες, Θεέ μου! Ότι ένα ταξίδι κάνει συνήθως καλό γενικά και ιδιαίτερα στις αισθηματικές απογοητεύσεις είναι πασίγνωστο και χλιοειπωμένο. Αυτή η αμυδρή ελπίδα ήταν άλλωστε ο λόγος που δέχτηκε η Όλγα την πρόταση του μπαμπά να πάνε στο Μελένικο μέσω Θεσσαλονίκης. Μήπως και ξέφευγε λίγο το μυαλό της από τη σκέψη του Απελλή, μήπως γλίτωνε από την απελπισία που την έπνιγε. Με τέτοιες συνθήκες όμως και τέτοια «παρέα»...

Στο πούλμαν με τους εκδρομείς-μέλη του Συλλόγου «Φίλοι των Βυζαντινών Μνημείων της Χερσονήσου του Αίμου» μπήκαν με τον πατέρα της τελευταίοι, περίπου πριν από δύο ώρες, αμέσως μόλις έφτασαν αεροπορικά από την Αθήνα. Κι αυτό το «πολυτελές λεωφορείο», όπως λέει πάντα το πούλμαν ο μπαμπάς, με τη μανία του να μη χρησιμοποιεί ξένες λέξεις, είναι γεμάτο ανθρώπους τρίτης ηλικίας, με εξαίρεση τον ίδιο και δυο τρεις νεότερους «Φίλους» — τέτοια συναρπαστική παρέα δηλαδή για την Όλγα!

Όχι πως την ενοχλούν οι ηλικιωμένοι, κάθε άλλο! Τους συμπαθεί εξαιρετικά επειδή πολλοί έχουν κάτι από τη λατρεμένη της γιαγιά — μια γιαγιά όλο ζεστασιά και χαμόγελο, που συχνά την καταλαβαίνει περισσότερο από τους γονείς της. Στη συγκεκριμένη περίπτωση ωστόσο, για να λειτουργήσει το ταξίδι σαν «φάρμακο», άλλου είδους παρέα θα έπρεπε βέβαια να έχει. Ανόητες λοιπόν οι «αστρολογικές προβλέψεις» για μια ακόμη φορά.

Ούτε και στις προλήψεις πιστεύει βέβαια η Όλγα. Κι ας

λέει η γιαγιά — η «Ελισάβετ Γ'», όπως αποκαλεί τη μητέρα του ο μπαμπάς — ότι καμιά φορά συμβαίνουν πράγματα ανεξήγητα, θαρρείς και κάποια δύναμη ανεξιχνίαστη επεμβαίνει και τα καθορίζει.

«Ακατανόητο, μητέρα!» φουρκίζεται ο μπαμπάς όταν την ακούει — και τα γαλάζια του μάτια γίνονται μπλε. «Αν είναι δυνατόν να πιστεύεις σε δεισιδαιμονίες εσύ, μια καλλιεργημένη κι ανοιχτόμυαλη γυναίκα!»

Κι ύστερα προσθέτει μέσα απ' τα δόντια του:

«Σ' ακούνε και τα παιδιά...».

«Τα παιδιά» είναι η Όλγα, που δε νιώθει διόλου παιδί πια στα δεκάξι της — δεκάξι και μισό για την ακρίβεια —, κι ο αδελφός της ο Φραγκίσκος που έχει κλείσει τα έντεκα.

«Η γιαγιά μπορεί να 'χει δίκιο» πετιέται του λόγου του, που εδώ και κάμποσο καιρό έχει πέσει με τα μούτρα σε βιβλία με μάγους, σχολές μαγείας, αλχημείες, ξωτικά και παρόμοιες χαζομάρες.

Η μαμά δε λέει τίποτα σε τέτοιες περιπτώσεις, θαρρείς και δε θέλει να πάρει θέση. Στην πραγματικότητα ο λόγος είναι άλλος: είναι πάντα βιαστική κι ο χρόνος της μετρημένος. Δε χάνει λοιπόν τον καιρό της σε ανούσιες συζητήσεις, όπως λέει, αλλιώς δε θα τα πρόφτανε όλα: νοσοκομείο το πρωί, ιατρείο το απόγευμα, την έγνοια των παιδιών, του σπιτιού τη φροντίδα... Έτσι λέει. «Όλα». Κι ας έχει φορτωθεί τις περισσότερες δουλειές ο μπαμπάς — τα ψώνια, τα μαστορέματα, τη βοήθεια των παιδιών στη μελέτη για το σχολείο. Ας έχει αναλάβει κάμποσες κι η γιαγιά — το μαγείρεμα, τα μικροραψίματα, τις «δημόσιες σχέσεις» της οικογένειας, τις επαφές δηλαδή με συγγενείς, γνωστούς και φίλους. Όσο για τις υπόλοιπες δουλειές — καθαρίσματα, πλυσίματα, σιδερώματα —, αυτές τις βγάζει πέρα η Ιβάνκα, μια μορφωμένη κοπέλα από τη Βουλγαρία που έχει σπουδάσει

πολιτικός μηχανικός και τώρα κάνει την οικιακή βοηθό. Η μητέρα του Απελλή τη συνέστησε στη μαμά κι έρχεται από πέρσι κάθε μέρα εκτός από τα Σαββατοκύριακα. Σχεδόν τρίπατο, βλέπεις, το σπίτι — πάνω η γιαγιά, κάτω οι άλλοι, πιο κάτω ακόμα το ημιυπόγειο ιατρείο της μαμάς... Η κυρα-Φρόσω τους, η παλιά νοσοκόμα που άλλοτε βοηθούσε και στο ιατρείο και στο σπίτι, ογδόντα χρονών πια, δεν έχει κότσια για πολλά πολλά, συντροφιά στη γιαγιά κρατάει μόνο.

«Καλό ταξίδι, Όλγα!» της ευχήθηκε η Ιβάνκα την ώρα που έφευγαν για το αεροδρόμιο. «Ελπίζω να σας αρέσει η πατρίδα μου, κύριε Νόιγκερ!» γύρισε ύστερα στον πατέρα της όλο ευγένεια, μα το ύφος της ήταν κάπως περιέργο — ή τουλάχιστον έτσι νόμισε η Όλγα.

Είχε φτάσει αξημέρωτα να προλάβει όλες τις δουλειές, γιατί σύντομα θα πήγαινε κι εκείνη για λίγο στη Βουλγαρία με τον άντρα της και το γιο της.

«Στο καλό να πάτε!» τους σταύρωσε όπως συνήθιζε η κυρα-Φρόσω.

«Και να προσέχετε!» μουρμούρισε από δίπλα η γιαγιά.

Ο μπαμπάς την αγριοκοίταξε. Ήξερε πολύ καλά γιατί το έλεγε αυτό η μητέρα του. Χτες το βράδυ που έτρωγαν όλοι μαζί στην πίσω βεράντα του σπιτιού, ο Φραγκίσκος άπλωσε το χέρι του, απρόσεκτα όπως συνήθως, να πάρει λίγο ψωμί, έσπρωξε το ποτηράκι που ήταν δίπλα, εκείνο έγειρε και το κόκκινο κρασί που έπινε ο μπαμπάς χύθηκε στο άσπρο τραπέζομάντιλο.

Στην αρχή δε μίλησε κανένας. Ύστερα ο Φραγκίσκος είπε το συνηθισμένο «δεν το ήθελα, καλέ μαμά», όταν εκείνη τον κοίταξε αγριεμένη. Ο μπαμπάς την καθησύχασε αμέσως μ' ένα «υπάρχει τρόπος να βγαίνουν οι λεκέδες από το κόκκινο κρασί, μη στενοχωριέσαι, Δάφνη!». Και τότε η γιαγιά τόλμησε να πει σιγά:

«Μήπως πρέπει ν' αναβάλετε το ταξίδι, Αλέξη μου;».

«Επιτέλους, μητέρα, φτάνουν πια οι προλήψεις και ιδιαίτερα αυτή με το κόκκινο κρασί!» φούντωσε ο μπαμπάς και τα μάτια του σκούρυναν! «Καταλαβαίνω και σέβομαι τις μνήμες σου, τα βιώματά σου και τις εμμονές σου, αλλά ως εδώ και μη παρέκει... Το ταξίδι μας δεν πρόκειται να το αναβάλουμε για κανένα λόγο. Ξέρεις πολύ καλά πόσο απαραίτητη είναι αυτή η επίσκεψη για τη δουλειά μου, χώρια που έχουμε και αρκετές πιθανότητες να ικανοποιηθεί επιτέλους και η δική σου διακαής επιθυμία...»

Δεν ανέφερε βέβαια ποια ήταν αυτή η «διακαής» επιθυμία της γιαγιάς, η Όλγα όμως την ήξερε: η «Ελισάβετ Γ'» είχε καημό να ξαναβρεί ένα οικογενειακό κειμήλιο της δικής της γιαγιάς, της «Ελισάβετ Β'», που είχε μείνει στο Μελένικο το 1913, μέσα στη δίνη της τραγικής αναχώρησης των κατοίκων του. Ήταν μια σπάνια, παράξενη τρικέφαλη εικόνα της Αγίας Τριάδας. Κι ο γιος της της είχε τάξει από χρόνια πως «ευκαιρίας δοθείσης» — όπως έλεγε με τα καθαρουσιάνικά του — θα προσπαθούσε να την ανιχνεύσει και «ει δυνατόν» να της τη φέρει με οποιοδήποτε νόμιμο τρόπο, ακόμα κι αν στοίχιζε ολόκληρη περιουσία η «επιναπόκτησή» της· κάτι λέξεις που πάει και βρίσκει αυτός ο μπαμπάς!

«Εκτός, μητέρα μου, κι αν μετέβαλες γνώμη και δε θέλεις να προσπαθήσω να βρω το περιήφημο εκείνο κειμήλιο» της πέταξε.

Η γιαγιά έσπευσε αμέσως να πει ένα έντρομο «όχι, όχι, δεν άλλαξα καθόλου γνώμη».

«Ωραία λοιπόν! Άρα, καταλαβαίνεις τη σημασία και το ενδιαφέρον του ταξιδιού μας. Μακάρι, μάλιστα, να επέτρεπε η υγεία σου να πηγαίναμε όλοι μαζί, να ερχόσουν κι εσύ και η Δάφνη και ο Φραγκίσκος. Θα ήταν ευκαιρία μοναδι-

κή να γνωρίζεις επιτέλους την πατρίδα των προγόνων σου. Αυτή την ευκαιρία εμείς τουλάχιστον δε θα τη χάσουμε με τίποτα. Έτσι, Όλγα;»

Η Όλγα έγνεψε άκεφα να. Ήθελε βέβαια κι εκείνη να πάει κάποτε στο Μελένικο, τόσα που είχε ακούσει γι' αυτό, ήθελε να ικανοποιηθούν και την επιθυμία της γιαγιάς. Ωστόσο, φέτος θα προτιμούσε να ταξίδευαν κάπου στην Ελλάδα, σε μέρος με θάλασσα, για να κάνει και κανένα μπάνιο, μπας και με το κολύμπι ξεχάσει έστω και λίγο τον καημό της από την τροπή που έπαιρναν τα πράγματα με τον Απελλή, έπειτα από τόσες ελπίδες και προσδοκίες. Μια εκδρομή στη Βουλγαρία, σε μια πόλη χτισμένη μέσα στα βουνά, καθώς έλεγε συχνά η γιαγιά, δε θα ήταν ό,τι καλύτερο για την κακή ψυχική της διάθεση.

Και να που είχε δίκιο. Ακόμα και τη διαδρομή βρίσκει τώρα βαρετή. Άρχισε μάλιστα και να βρέχει καλοκαιριάτικα! Ούτε να χαζέψεις έξω δεν μπορείς καλά καλά έτσι που δακρύνουν τα τζάμια του πούλμαν με τις σταγόνες της βροχής. Λες και δε φτάνει που νιώθει μέσα της κάτι σαν κλάμα κρυφό...

Δίνει την εφημερίδα στον μπαμπά και του παίρνει το βιβλίο που κρατάει — του το είχε δανείσει μια διπλανή κυρία πριν από λίγο.

Ποίηση... Το Άξιον έστί του Ελύτη!

Ποτέ της δεν το είχε διαβάσει ολόκληρο η Όλγα. Μόνο κάποια αποσπάσματα στα σχολικά βιβλία. Ευκαιρία να ρίξει μια ματιά.

Το κείμενο σιγά σιγά τη συνεπαίρνει. Σελίδα τη σελίδα τη μαγεύει κι αρχίζει να νιώθει καλύτερα.

Όσπου κάποιοι σίγχοι τη ρίχνουν πάλι στη θλίψη της:

*Ἐκεῖ μόνος ἀντίκρισα
τὸν κόσμον
κλαίγοντας γοερά...*

Γοερά εκείνη δεν είχε κλάψει, αλλά μόνη της ένιωθε τώρα ν' αντικρίζει τον κόσμο.

*Κι ἐπειδὴ συλλογίστηκεν
ὥραϊα ποῦ εἶναι στὴν ἀγκαλιὰ ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου.*

Το κρυφό κλάμα μέσα της ξαναγύρισε.

«Μα επιτέλους, καημένη Όλγα, τι φοβερό κόλλημα εἶν' αυτό που έχεις πάθει με τον Απελλή;» αγανάκτησε την περασμένη εβδομάδα η Ειρήνη, η πιο στενή της φίλη. «Έτσι θα περάσεις την υπόλοιπη ζωή σου; Μα την αλήθεια, σε βαρέθηκα. Παράτα την αυτή την ιστορία πια, σ' έχει στοιχειώσει, δεν το καταλαβαίνεις; Ένα σωρό αγόρια υπάρχουν στον κόσμο, κοίτα και λίγο γύρω σου!»

Δεν είχε άδικο η φιλενάδα της. Έτσι ακριβώς ήταν: στοιχειωμένη ένιωθε, με τον Απελλή μόνιμα στη σκέψη της. Το καταλάβαινε και η ίδια, έπρεπε πραγματικά να προσπαθήσει ν' απαλλαγεί απ' αυτό το «κόλλημα».

Κι επειδή τα συλλογίστηκε όλ' αυτά ξανά και ξανά, δέχτηκε να πάει με τον πατέρα της στο Μελένικο. Έριξε στο σάκο της ένα δεύτερο μπλουτζίν και μερικά μπλουζάκια, πήρε τη φωτογραφική της μηχανή και την απόφαση να βγάλει τον Απελλή από το μυαλό της και ξεκίνησε. Μα βλέπει όμως ότι σίγουρα η προσπάθεια θα πάει χαμένη. «Κοίτα και λίγο γύρω σου!» επέμενε η Ειρήνη. Έτσι της έρχεται τώρα να την πάρει στο κινητό και να τη ρωτήσει πού γύρω να κοιτάξει; Έξω που δε βλέπει τίποτα με τη βροχή; Ή μέσα τις γεμάτες θέσεις με τους «Φίλους των Βυζαντινών Μνημείων»;

Βγάζει το τηλεφωνάκι της από την τσέπη, σχηματίζει τον αριθμό της Ειρήνης για να την πάρει και να ξεσπάσει, αλλά το μετανιώνει αμέσως. Όχι, δε θα της τηλεφωνήσει. Σβήνει τον αριθμό, κλείνει και το κινητό. Δε θα το ξανανοίξει παρά μονάχα όταν γυρίσουν στην Αθήνα. Δεν έχει όρεξη να μιλήσει με κανέναν απολύτως έτσι χάλια που νιώθει — ούτε σήμερα, ούτε αύριο, ούτε μεθαύριο. Και πεινάει κιόλας, περασμένες δύο η ώρα. Κάπου πρέπει να σταματήσουν, το πρόγραμμα έλεγε ότι θα φάνε για μεσημέρι προτού περάσουν τα σύνορα από το σταθμό του Προμαχώνα. Έχουν αρκετή ώρα κιόλας που άφησαν στα δεξιά τους το δρόμο για τις Σέρρες, πέρασαν τη γέφυρα του Στρυμόνα...

«Σε λίγο φτάνουμε στο Σιδηρόκαστρο» ανακοινώνει ο αρχηγός της εκδρομής, ένας συμπαθέστατος ασπρομάλλης κύριος. «Εκεί θα σταθούμε για φαγητό. Παρακαλώ πολύ, σε μία ώρα από τώρα να έχουμε όλοι επιβιβαστεί και πάλι στο πούλμαν».

Μπαίνουν επιτέλους στο Σιδηρόκαστρο κι ευτυχώς η βροχή έχει σταματήσει. Ο καλοκαιριάτικος ήλιος αποφάσισε να ξεπροβάλει από τα σύννεφα χαμογελαστός, κι ένας νεαρός έχει βγει χαμογελώντας από το εστιατόριο που περιμένει τους εκδρομείς. Τους υποδέχεται μ' ενθουσιασμό, ανταλλάσσει χειραψίες...

«Να κι ένας εστιατορας που ξέρει από δημόσιες σχέσεις» σκύβει η Όλγα στ' αυτί του πατέρα της, βγαίνοντας από το πούλμαν.

«Δεν είναι ο εστιατορας — πώς σου ήρθε;» της απαντάει χαμηλόφωνα κι εκείνος. «Καλά που δεν έκανες καμιά γκάφα! Φοιτητής της Νομικής είναι το παιδί. Σερραίος που

σπουδάζει στη Θεσσαλονίκη, τον έχω γνωρίσει σε κάποια εκδήλωση του Συλλόγου. Απ' ό,τι μου είπαν, ζήτησε να έρθει μαζί μας επειδή μελετά κάποια θέματα που έχουν σχέση με το Μελένικο».

«Με το Μελένικο; Μα νομικά δεν είπες ότι σπουδάζει; Τι σχέση έχουν τα βυζαντινά μνημεία με τη Νομική;»

«Δεν προλαβαίνω τώρα να σου εξηγήσω» της αποκρίνεται μέσα απ' τα δόντια του. «Μας ακούν και οι άλλοι... Θα τον καλέσω να φάει στο τραπέζι μας, κι άμα θέλεις, ρώτα τον να σου πει ο ίδιος».

Μα την αλήθεια, διόλου δεν τη νοιάζει την Όλγα η σχέση της Νομικής με το Μελένικο και σκασίλα της τι σκοπεύει να μελετήσει εκεί ο φοιτητής από τις Σέρρες. Ωστόσο, χαίρεται που θα υπάρχει κι ένας νέος επιτέλους ανάμεσα στους «συνεκδρομείς» — έτσι λέει τους υπόλοιπους ο μπαμπάς, άκου λέξη που βρήκε πάλι! Λίγο μεγαλύτερος από τον Απελλά πρέπει να είναι ο τύπος. Ανοιχτόκαρδο παιδί φαίνεται, ίσως πουν δυο κουβέντες διαφορετικές οι δυο τους, βαρέθηκε ν' ακούει τις συζητήσεις περί Βυζαντίου που είχαν φουντώσει στο πούλμαν.

Ο μπαμπάς δεν αργεί να τον πλησιάσει. Κι άλλες χειραψίες, νέα χαμόγελα, «πόσο χαίρομαι που σας ξαναβλέπω, κύριε Νόιγκερ!» ο φοιτητής· «από δω η Όλγα, η κόρη μου» ο μπαμπάς. «Όλγα, να σου γνωρίσω τον κύριο Παύλο Πανίδη...» Και σε λίγο τρώνε οι τρεις τους σ' ένα μικρό τραπέζι, αντίθετα από τους υπόλοιπους που κάθονται σε μεγαλύτερα παρές παρές. Ευτυχώς!

Το ψητό της κατσαρόλας που παράγγειλαν για να μην αργήσουν και τα διάφορα μεζεδάκια πεντανόστιμα όλα.

«Ενδιαφέρομαι να δω από κοντά και να μάθω περισσότερα για την πόλη όπου συνετάγη το περίφημο “Κοινόν Μελενίκου” το 1813» εξηγεί με κάποια έξαψη ο συνδαιτυμόνας

τους και δε δείχνει κανένα ενδιαφέρον για τις νοστιμιές που είναι απλωμένες στο τραπέζι.

Τελικά, τον ρώτησε ο μπαμπάς αντί για την Όλγα να τους εξηγήσει τον ειδικότερο λόγο που παίρνει μέρος στην εκδρομή. Η Όλγα δεν είχε καμιά όρεξη για ερωτήσεις.

Αντίθετα, ο Παύλος Πανίδης δείχνει μεγάλη διάθεση να πει περισσότερα, και μάλιστα με φανερό ενθουσιασμό για τα σχέδιά του. Ναι, σκοπεύει, λέει, να ασχοληθεί με το «Κοινόν Μελενίκου» στην πτυχιακή του εργασία, αλλά τον ενδιαφέρει και η περίφημη «Πράξη περί αρραβώνων και συνοικεσίων» που υπογράφηκε από τους Μελενικιώτες το 1861, με την οποία σκοπεύει ν' ασχοληθεί αργότερα, στις μεταπτυχιακές του σπουδές. Φλέγεται άλλωστε, λέει, να γνωρίσει τη γενέτειρα του Πολυζωΐδη.

Της Όλγας δεν της λένε τίποτα όλ' αυτά. Τ' όνομα Πολυζωΐδης κάπως γνωστό της ακούγεται, μα δε θυμάται τίποτα περισσότερο — δεν αποκλείεται να το ανέφερε κάποτε η γιαγιά, στα τόσα που της διηγίταν για την πατρίδα των προγόνων της. Έπειτα, οι παλιοί γάμοι και τα συνοικέσια δεν την απασχολούν καθόλου. Και δεν έχει ιδέα ποιο είναι αυτό το «Κοινόν Μελενίκου» — γι' αυτό είναι βέβαιη πως δεν της έχει μιλήσει ποτέ η γιαγιά.

Μπαίνουν πάλι στο πούλμαν κι ο Παύλος έρχεται και κάθεται δίπλα της. Φαίνεται ευχαριστημένος κι εκείνος με την παρουσία της. Μια κοπέλα, έστω και πέντ' έξι χρόνια μικρότερή του — δείχνει να σκέφτεται — σίγουρα θα είναι συνηγορία καλύτερη από τους ηλικιωμένους.

Παίρνει στα χέρια του το βιβλίο που κρατούσε πριν ο μπαμπάς, ρίχνει μια ματιά στον τίτλο. «Χαίρομαι που σ' αρέσει ο Ελύτης» χαμογελάει, μα η Όλγα δεν έχει κέφι να πει ούτε λέξη.

Αρχίζει τότε εκείνος την κουβέντα. Επειδή το πανεπι-

στήμιο είναι τώρα κλειστό, της εξηγεί χωρίς να τον έχει ρωτήσει, βρισκόταν με τους δικούς του «στα Σέρρες» — έτσι λέει τις Σέρρες, όπως και η γιαγιά την πόλη όπου γεννήθηκε. Αυτός ήταν ο λόγος λοιπόν που δεν μπήκε στο πούλμαν από τη Θεσσαλονίκη: με το Φιατάκι του, ήταν πολύ πιο εύκολο να έρθει να τους συναντήσει στο Σιδηρόκαστρο.

Η Όλγα δε μιλάει, κουνάει απλώς το κεφάλι της για να δείξει πως τον παρακολουθεί. Ταυτόχρονα βάζει με το νου πόσο καλύτερα θα ήταν αν σπούδαζε ο Παύλος αρχαιολογία αντί νομικά. Σίγουρα, τότε θα ενδιαφερόταν να βοηθήσει τον πατέρα της να βρει εκείνη την εικόνα της γιαγιάς, αντί να νοιάζεται για τα περιεργα που σκοπεύει να μελετήσει.

Εκείνος, βέβαια, ούτε που φαντάζεται τι συλλογίζεται τώρα η Όλγα. Συνεχίζει να μιλάει «περί ανέμων και υδάτων» που λέει ο μπαμπάς. Ή μάλλον «περί βουνών και υδάτων» — τον ποταμό Στρυμόνα και τους παραποτάμους του, τη λίμνη Κερκίνη, τα οχυρά του Ρούπελ...

Η φωνή του είναι ευχάριστη, όμως η Όλγα δεν προσέχει πια και πολύ. Νιώθει τα βλέφαρά της βαριά — άγρια χαράματα είχε ξυπνήσει —, άσε που ξέρει από τη γιαγιά ένα σωρό πράγματα γι' αυτή την περιοχή. Ιδίως για το Ρούπελ, όπου σκοτώθηκε το 1941, στο Δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο, ο αδελφός του προπάππου της του Άγγελου, ο αγαπημένος θείος Αλέξανδρος της γιαγιάς. Το νυσταγμένο βλέμμα της πέφτει περισσότερο στα χέρια του Παύλου, που συνοδεύουν την κουβέντα του ζωηρά και κάτι δείχνουν κάθε τόσο έξω. Η κίνησή τους λες και την υπνωτίζει...

Γυρίζει απότομα το κεφάλι προς το μέρος του για να συνέλθει, μην την πάρει τελικά ο ύπνος — θα ήταν μεγάλη αγένεια. Η φυσιογνωμία του κοινότατη. Κανένα ξεχωριστό χαρακτηριστικό δεν έχει το πρόσωπό του, όπως, για παράδειγμα, τα καταγάλανα μάτια του πανέμορφου Απελλή, που

κάνουν τόση αντίθεση με τα μαύρα μαλλιά του... Ολότελα συνηθισμένο και το καστανό κεφάλι του φοιτητή, το ίδιο και το ντύσιμό του: μπλουτζίν, μακό μπλουζάκι, αθλητικά παπούτσια. Κι όμως εκπέμπουν μια περίεργη ενέργεια οι κινήσεις του, η ομιλία του. Φανερώνουν ένα κέφι για τη ζωή, μια όρεξη φοβερή για όσα έχει κατά νου να πετύχει... Φως φανάρι ότι του λόγου του δεν περνάει κανενός είδους ερωτική απογοήτευση.

«Τι μέρα έχεις τα γενέθλιά σου;» τον ρωτάει ξεκάρφωτα και το μετανιώνει.

«Στις 30 Απριλίου» της απαντάει κάπως ξαφνιασμένος. «Δε φαντάζομαι να σ' ενδιαφέρει η αστρολογία!»

«Όχι, κάθε άλλο!» γελάει εκείνη και η νύστα πάει, της πέρασε. «Έτσι ρώτησα, δεν ξέρω γιατί».

Ξέρει γιατί. Ρώτησε μήπως και βρει κατά τύχη ακόμα μια απόδειξη για τις χαζομάρες που γράφουν οι «προβλέψεις». Και το πέτυχε! Ταύρος κι ο Παύλος, αλλά χωρίς την απογοήτευση που ανέφερε το ζώδιό τους. Χωρίς να στριφογυρίζει στο μυαλό του, όπως στο δικό της, ο στίχος του Ελύτη «...ώραία που είναι στην αγκαλιά ό ένας του άλλου» και να συλλογίζεται κι αυτός την αγαπημένη του αγκαλιασμένη με κάποιον άλλο.

«Αρκετά μίλησα εγώ» της λέει τώρα. «Με παρασύρει ο ενθουσιασμός μου για τούτο το κομμάτι της Μακεδονίας και ξεχνιέμαι, δε βάζω τελεία. Καιρός να μου πεις κι εσύ κάτι. Πώς κι αποφάσισες αυτό το ταξίδι;»

«Για να ξεδώσω» απαντάει με ειλικρίνεια.

«Καμιά ερωτική απογοήτευση μήπως;» γέρνει δήθεν συνωμοτικά προς το μέρος της.

Ξαφνιάζεται λίγο η Όλγα, χαμογελάει αμήχανα, μα δεν του δίνει απάντηση. Αυτό δα έλειπε, ν' αρχίσει να του μιλάει για τα προσωπικά της.

Εκείνος καταλαβαίνει πως δεν έχει όρεξη να ξανοιχτεί.
«Ό,τι κι αν σε απασχολεί, πάντως, το ταξίδι θα σου κάνει καλό» αποφαίνεται — ούτε ο αστρολόγος να ήταν!

Πάλι δεν του δίνει απάντηση. Ωστόσο, η σιωπή της δεν είναι και τόσο ευγενική, η Όλγα το παραδέχεται. Κάτι πρέπει να βρει να πει, κάποια συζήτηση να προκαλέσει. Το πιο εύκολο θα ήταν να τον ρωτήσει λεπτομέρειες για τα σχέδια που έχει κατά νου. Γι' αυτό που σκοπεύει να μελετήσει, το... — πώς το είπε; — το «Κοινόν Μελενίκου». Μόνο που δεν έχει ιδέα τι σημαίνει και για ποιο λόγο «συνετάγη το 1813» — έτσι δεν ανέφερε ο Παύλος την ώρα που έτρωγαν; Πώς λοιπόν να ξεκινήσει κουβέντα για κάτι που αγνοεί παντελώς; Από την Ιστορία δε θυμάται τίποτα, να πάρει η ευχή, κρίμα τις αποστηθισεις γεγονότων, τόπων και ονομάτων, κρίμα και στους καλούς βαθμούς που έπαιρνε. Τι να ήταν άραγε; Καμιά συνθήκη; Κάποια διακρατική συμφωνία; Κανένα μανιφέστο;

Όχι, όχι, κάτι άλλο θα σκεφτεί. Για το «Κοινόν Μελενίκου» ντρέπεται να του ανοίξει συζήτηση.